

Hierbij nodig ik u van harte uit voor de bijeenkomst van de Contactgroep Gezondheid en Chemie (CGC) en de Nederlandse Vereniging voor Medische Milieukunde (NvMM):

Blootstelling aan bestrijdingsmiddelen in de bollenteelt

De bijeenkomst vindt plaats op **donderdag 19 september 2018** bij Aristo, Vestdijk 30, 5611 CC Eindhoven (<https://aristo.nl/locaties/eindhoven/>)

Achtergrond

In 2014 heeft de Gezondheidsraad geadviseerd een onderzoek in te stellen naar de blootstelling van omwonenden aan bestrijdingsmiddelen [1]. In dit advies werd aangegeven dat de vragen rond de blootstelling zou moeten worden beantwoord voordat wordt overwogen een onderzoek in te stellen naar de mogelijke invloed van het gebruik van bestrijdingsmiddelen op de gezondheid van omwonenden. Het eerste deel van het Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden (OBO) is in de periode 2017-2019 uitgevoerd in de bollenteelt. De rapportage aan het Ministerie van LNV is afgerond in april 2019.

Mark Montforts heeft het onderzoek vanuit het RIVM gecoördineerd en zal uitleg geven over de inbedding van het onderzoek en reflecteren op de procesgang. Hierbij zal de rol van de wetenschappelijke begeleidingsgroep worden toegelicht, alsmede de rol van de klankbordgroep waarin de belangengroepen hebben meegedacht over de opzet, uitvoering en rapportage van het OBO onderzoek. Veel achtergrondinformatie is terug te vinden op de website van het onderzoek [2] en in een samenvatting die is opgesteld door het RIVM [3].

Tijdens deze bijeenkomst zal het onderzoeksrapport [4] inhoudelijk worden toegelicht door prof. dr. ir. Roel Vermeulen die het onderzoeksconsortium heeft geleid. Het onderzoek heeft in het voorjaar van 2019 veel aandacht gekregen in de media. Uitkomsten van het onderzoek zijn naar buiten gekomen voordat de rapportage in definitieve vorm werd aangeboden aan de ministeries. In een uitzending van Zembla op 25 april komen onderzoekers aan het woord maar ook omwonenden en deskundigen [5].

De resultaten van het onderzoek hebben tot veel reacties geleid. Tijdens de bijeenkomst zal een omwonende en een [teler/loonwerker] een reactie geven op de bevindingen van het onderzoek en bespreken wat het OBO onderzoek heeft losgemaakt bij de belangengroepen.

Bronnen

1. Gezondheidsraad (2014) Gewasbescherming en omwonenden. <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2014/01/29/gewasbescherming-en-omwonenden>
2. Website van het onderzoek: <https://www.bestrijdingsmiddelen-omwonenden.nl/>
3. Bestrijdingsmiddelen en omwonenden: Samenvattend rapport over blootstelling en mogelijke gezondheidseffecten <https://www.rivm.nl/publicaties/bestrijdingsmiddelen-en-omwonenden-samenvattend-rapport-over-blootstelling-en-mogelijke>
4. Download het wetenschappelijke rapport: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/04/10/bijlage-1-onderzoeksrapport-obo>

5. Uitzending Zembla: Bollengif in de babyluier <https://zembla.bnnvara.nl/nieuws/bollengif-in-babyluiers>

Programma

- 13:00 - 13:30 Ontvangst met koffie en thee
- 13:30 - 13:45 Opening door Henk Jans namens de NVMM en Paul Scheepers namens de CGC
- 13:45 - 14:15 Hoe wordt onderzoek betrouwbaar, relevant en legitiem? Mark Montforts, coördinator van het onderzoek
- 14:15 - 14:45 De belangrijkste bevindingen van het Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden (OBO), Roel Vermeulen, leider van het onderzoeksconsortium [titel o.v.b.]
- 14:45 - 15:00 Pauze
- 15:00 - 15:30 Zeven jaar ervaring als omwonende en lid Begeleidingsgroep, wat heeft dat opgeleverd en wat is er veranderd? Marjan Draaijer, een omwonende
- 15:30 - 16:00 Kan het nog een beetje minder? De loonspuitter geeft uitleg. Wim Claessens, eigenaar van een loonwerkersbedrijf
- 16:00 - 16:30 Paneldiscussie

Spreekersinformatie (graag in ca. 100 woorden)

Mark Montforts studeerde milieukunde (1991) en biologie (1992) aan de Universiteit Utrecht, en promoveerde aan de Universiteit van Leiden (2005) en hij is (ERT) toxicoloog. Sinds 1993 adviseert hij bij het RIVM overheden over het gebruik van wetenschappelijke kennis in het beleid. Zijn werk richt zich op veiligheid van de leefomgeving, vooral met het oog op risico's van bestrijdingsmiddelen, geneesmiddelen, en van antimicrobiële resistentie. Zo was hij van 2006 tot 2009 lid van het EFSA PPR Panel en heeft hij het Kennisnetwerk Biociden opgericht (2010). Tussen 2014 en 2019 was hij de coördinator van het Nederlandse onderzoek naar bestrijdingsmiddelen en omwonenden

Roel Vermeulen hoogleraar *Environmental Epidemiology and Exposome Science* aan het *Institute for Risk Assessment Sciences (IRAS)* van de Universiteit Utrecht, adjunct hoogleraar bij de afdeling Volksgezondheid van het Universitair Medisch Centrum Utrecht en is gasthoogleraar bij het Imperial College in Londen. Zijn wetenschappelijk onderzoek richt zich op omgevingsrisicofactoren voor kanker en neurologische aandoeningen met een sterke nadruk op de integratie van epidemiologie, hoogwaardige blootstellingsbeoordeling en moleculaire biologie. Hij leidt verschillende grote case-control en prospectieve studies in de beroepsbevolking en algemene bevolking. Eén van zijn belangrijkste onderzoeksgebieden is de exploratie van nieuwe methoden voor het kwantificeren van de externe en interne blootstelling. Hij treedt op als adviseur bij de Gezondheidsraad en is lid van internationale commissies zoals de WHO en het National Toxicology Program in de VS.

Marjan Draaijer was als omwonende van een boomgaard zeven jaar geleden zeer kritisch ten aanzien van de verleende vergunning aan de fruitteler, alsook ten aanzien van het nieuwe

bestemmingsplan van de gemeente. Toentertijd werd weinig rekening gehouden met de blootstelling van omwonenden en werden zorgen niet gedeeld. Communicatie hierover verliep zeer moeizaam, zowel met de gemeente als de fruitteler. Dit was reden temeer om lid te worden van de Begeleidingsgroep 'Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden (OBO)'. In opvolgende jaren is hierin langzaam verandering gekomen. Op grond van publicaties en onderzoek is er steeds meer aandacht voor de zorgen van omwonenden. Ervaringen op dit gebied zullen in de presentatie gedeeld worden.

Wim Claessens is als zoon van een loonspuiters al zijn hele leven omringd door gewasbeschermingsmiddelen. Sinds 1985 is hij werkzaam in de zaak en sindsdien steeds meer gespecialiseerd in vooral de toepassing. Het moest effectiever, met minder middel een beter resultaat. Hij is als vertegenwoordiger van de brancheorganisatie Cumela Nederland ook voorzitter van SKL (Stichting Kwaliteitseisen Landbouwtechniek) en de commissie bezwaar en advies van Bureau Erkenningen (controle vakbekwaamheidsbewijzen) Het gebruik van chemische middelen is, sinds WOII drastisch toegenomen en na Silent Spring in 1962 weer bekritiseerd en afgenomen; toch heden ten dage een onmisbaar onderdeel in een steeds groeiende wereldbevolking.

De Contactgroep Gezondheid en Chemie

De Contactgroep Gezondheid en Chemie (CGC) is een multidisciplinair discussieforum met als doel het uitwisselen van informatie over de gezondheid van de mens in relatie tot chemische factoren en het bevorderen van het netwerk van mensen werkzaam op dit terrein. Dit wordt gerealiseerd door het organiseren van themamiddagen voor bedrijfsartsen, veiligheidkundigen, arbeidshygiënisten, toxicologen, medisch milieukundigen en milieugezondheidskundigen. De middagen worden, afhankelijk van het thema, georganiseerd in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne (NVvA), de Nederlandse Vereniging van Veiligheidskundigen (NVVK), de Nederlandse Vereniging voor Toxicologie (NVT), de Nederlandse Vereniging van Medische Milieukunde (NVMM) en de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB). De themamiddagen bieden de mogelijkheid om al deze verschillende specialisten bij elkaar te brengen en zo multidisciplinaire netwerken te laten ontstaan.

Meer informatie over programma's van de CGC kunt u vinden op de website van de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne, www.arbeidshygiene.nl, door te kiezen voor "contactgroepen" en "CGC". U vindt daar de programma's en ppt-files van de CGC-bijeenkomsten die al hebben plaatsgevonden. Als lid van de CGC ontvangt u uitnodigingen voor nieuwe bijeenkomsten.

Tijdens de bijeenkomst worden door de CGC *uitsluitend aan leden van de CGC* certificaten van deelname uitgereikt ten behoeve van certificering. Deelnemers die geen lid zijn van de CGC maar wel lid zijn van één van bovengenoemde beroepsverenigingen kunnen hun eigen beroepsvereniging verzoeken om een certificaat van deelname te verstrekken.

De volgende CGC bijeenkomst over nanotechnologie op donderdag 14 november i.s.m. de NVvA in zalencentrum Aristo, Utrecht Lunetten

Stuur even een bericht naar cgc@epsnet.nl om het volledige programma voor deze bijeenkomst te ontvangen. Aanmelding als lid van de CGC is mogelijk via hetzelfde e-mail adres.